

έσκότωσαν πολλούς, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ὑπεισθοδρομοῦντες, κατέπεπτοῦσαν τοὺς ὁδηγούς των· αὐτὸν τὸν χίνδυνον, τὸν ἔθοκίμασαν πάντοτε ὅσοι ἐμεταχειρίσθησαν τειωύτους ἀβεβαίους συμβοηθούς. Τέλος πάντων, ὁ Πολυσπέρχων ὑπεγενόμην νὰ διαλύσῃ τὴν πολιωρκίαν, καὶ νὰ ἔνατχοληθῇ εἰς σημαντικωτέρας ὑποθέσεις. Η ἀποτυχία του ἔκαμψ πολλὰς τῶν Ελληνικῶν πόλεων νὰ ζητήσουν τὴν φιλίαν τοῦ Κασσάνδρου. Οἱ Αθηναῖοι, ἀνάξιοι κατὰ ἄλλον τρόπον νὰ πάρουν ὑπίσω τοὺς λιμένας τους, ἐπραγματεύθησαν περὶ εἰρήνης, καὶ ἐσυμφωνήθη, ὅτι αὐτοὶ νὰ χαίρωνται τὴν πόλιν τους καὶ τὴν περιοχὴν της, μαζὶ μὲ δλους τοὺς λιμένας, ἐξαιρουμένης τῆς Μουνυχίας, τὴν ὥποιαν ὁ Κάσσανδρος ἐπέπει νὰ κρατῇ, ὅσον ἐβαζοῦσεν ὁ πόλεμος· ὅτι αὐτὸς νὰ διοριστίζῃ ἐνα πολίτην Αθηναῖον, ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι ὅλοι, ὅσοι εἶχαν ἴδιοκτησίαν, ὅλιγωτέραν ἀπὸ δέκα μνᾶς (περίπου 34 Λ. Στερ.) νὰ μὴν πέρνουν μέρος εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Τὸ φέρσιμον τοῦ Πολυσπέρχοντος ἦτον ὅλον ἀδυναμία· δῆν τὴν Βασιλισσαὶ Εὐρυδίκη, φαίνεται, ὅτι ἐκατόρθωσεν ἐκεῖνο ὅποῦ πάντοτε ἐπρόσπαθοῦσεν, τίγουν τὸ νὰ πάρῃ ἀπ' αὐτὸν, διὰ λόγου της, τὴν ἐπισασίαν τοῦ ἀδυνάτου ἀνδρός της, καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μακεδονίας. Αὐτὸς, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐξουσίαν ὅποῦ ἔχασεν, ἔμβασεν εἰς τὸν χιρὸν τὴν Ολυμπιάδα. Επροχώρησεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ τὴν Εὐρυδίκη καὶ ὁ Αρρίδαῖος, ὡδηγησαν οἱ ἴδιοι τὰ στρατεύματά τους νὰ τοῦ ἀντιστοῦν. Οἱ Μακεδόνες ὅμως δεν ἤθελησαν νὰ πολεμήσουν ἐναντίον τῆς μητρὸς τοῦ Αλεξανδροῦ, καὶ τὴν Εὐρυδίκη, καὶ ὁ ἀνδρας της, ἐπεσκότωσαν εἰς τὰ γέρια τῆς Ολυμπιάδος. Αὐτὴ μετεχειρίσθη ἀσπλαγχνα τὸν θρίαμβόν της· ὅλους τοὺς αἰγμαλώτους ἀπὸ βασιλικὸν αἷμα τοὺς ἐσκότωσε μὲ κάθε λογῆς πρημελετημένην σκληρότητα, καὶ ἐζήτησε καὶ εὗρηκε τοὺς μεγαλητέρους φίλους τοῦ Κασσάνδρου, καὶ

έφορευσε μαζή μὲ τὸν ἀδελφόν του ἐκείνους, καὶ μίαν ἔκατοσὴν ἀπὸ τοὺς πλέον ἔγκριτους Μακεδόνας. Η ὥρα ὅμως τῆς ἐκδικήσεως δὲν ἦτον πολλὰ μακράν. Ο Κάσσανδρος ἦτον ἐνωμένος μὲ τὴν Εύρυδίκην βέβαια μὲ σενωτάτους δεσμοὺς φιλίας, καὶ, ἀν πρέπει νὰ πιευθῇ ἡ κοινὴ φήμη, μὲ παράνομον ἔρωτα. Εκεῖνος λοιπὸν τώρα ἔτρεχε τὸ ὄγλιγωρότερον νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον ἐκείνης, τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ τῶν φίλων του, καὶ μὲ μεγάλην δραστηριότητα ἐμβῆκεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, μόλον ὅτι οἱ φίλοι τοῦ Πολυσπέρχοντος ἔκαμαν ὅτι ἡμποροῦσαν νὰ πιάσουν τὰ σενά περάσματα. Η βαρβαρότης τῆς Ολυμπιάδος ἐδυσαρέσησε τοὺς Μακεδόνας, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔλαβεν ἀπὸ αὐτῶν, παρὰ μόνον μικρὴν βοήθειαν. Αὐτὴ ἐπολιορκήθη ὅλον τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Πύδναν, καὶ τὴν ἄνοιξιν, ἡ πόλις ἐκείνη ὑπεχρεώθη νὰ ὑποταχθῇ, καὶ ἡ Ολυμπιὰς νὰ παραδοθῇ μὲ τὴν μόνην συμφωνίαν νὰ τῆς χαρισθῇ ἡ ζωή.

Τὰ ἐφεξῆς συμβάντα εἶναι συχαμερὸν ὑφασμα ἀπὸ προδοσίας καὶ φόνους. Η Αμφίπολις ἀκόμη ἐβαζοῦσε μὲ τὸ μέρος τῆς Ολυμπιάδος, καὶ ἡ Αρισόνοος, ὁ ἐζουσιαστὴς ἐκείνης τῆς πόλεως, τὴν παρέδοσε μόνον ἀπὸ προσαγῆς τῆς Ολυμπιάδος. Ο ὑψηλὸς χαρακτὴρ τοῦ Αρισονόου ἐκινοῦσε τὰς ὑποψίας τοῦ Κασσάνδρου, ὁ ὅποιος μετεχειρίσθη τὴν ἀγρείαν πολιτικὴν ν' ἀφανίζῃ ὅσους εἶχαν τόσην ἀξιότητα, ὡς νὰ τοῦ γίνωνται ἐπικίνδυνοι, ἀν τοῦ ἐγίνετο ἔχθροι. Οθεν ἐπροξένησε τὸν θάνατον τοῦ Αρισονόου, καὶ ἐπειτα ἐξηκολούθησε τὴν ἐκδίκησίν του ἐναντίον τῆς Ολυμπιάδος μὲ μιαροὺς καὶ δολεροὺς τρόπους. Τενὲς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς ἐκείνων, ὃποιοῦ αὐτὴ ἐσκότωσεν, παρεκινήθησκν νὰ τὴν κατηγορήσουν εἰς τὴν Συνέλευσιν τῆς Μακεδονίας, ἐνῷ αὐτὴ ἐλειπε, καὶ δὲν εἶχε κάνειν νὰ ὅμιλήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἡ Συνέλευσις τὴν κατεδίκασεν εἰς θάνατον. Ο Κάσσανδρος ἔζειλέ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς φίλους του νὰ τὴν συμβουλεύσουν νὰ φύγῃ

κρυφά, καὶ τῆς ὑπέσχετο νὰ τὴν προβλέψῃ πλοῦν νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὰς Αθήνας· καὶ τοῦτο αὐτὸς τὸ ἔκαμε, διὰ νὰ φανῇ, ὅτι ἔκείνη· ἡ ἴδια ἐβεβαίωνε μὲ τὴν φυγὴν τῆς τὴν δικαιοσύνην τῆς κατ' αὐτῆς ἀποφάσεως, καὶ διὰ νὰ ἡμποροῦν ἀκολούθως νὰ τὴν φονεύσουν εἰς τὸ ταξεῖδι. Εἶπεν δὲν ἦθελησε νὰ φύγῃ, καὶ ἐγκίτησε νὰ ὄμιλησῃ ἐμπροσθεν τῆς Συνελεύσεως τῶν Μακεδόνων. Ο Κάσσανδρος δῆμος, φοβούμενος τὸ ἀποτελεσμα τῆς παρουσίας τῆς, δεν τῆς τὸ ἐσυγχώρησεν. Εδιαλεζεν δῆμος διακοσίους σρατιώτας νὰ τὴν ακοτώζουν· ἔκεινοι ἐμβῆκαν εἰς τὸν οἶκόν της· ἀλλ' ἀμα ὅπου τὴν εἶδαν, τὰ ἔχασαν, καὶ ἀπετραβίχθησαν. Τέλος πάντων, ἔθανατόθη ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς ὅποιων ἔκεινη ἐσκότωσε, καὶ ἀπέθανε μὲ μεγαλωτάτην χαρτεροψυχίαν. (315 Π. Χ.)

Ο Κάσσανδρος λοιπὸν ἔμεινε τώρα ἀπόλυτος κύριος τῆς Μακεδονίας, καὶ, διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν ὑπεροχὴν του, ἐνυμφεύθη τὴν Θεσσαλονίκην, θυγατέρα τοῦ Φιλίππου, καὶ ἀδελφὴν τοῦ Αλεξάνδρου ἀπὸ ἄλλην μητέρα. Αὐτὸς, διὸ παντοτεινὴν ἀγάμνησιν τοῦ μεγαλείου του, ἔθεμελίωσε τὴν πόλιν εἰς τὴν χερσόνησον τῆς Παλλήνης, καὶ τὴν ὡνόμασεν Κασσάνδρειαν. Μετεκόμισεν εἰς αὐτὴν τοὺς ἐγκατοίκους τῆς Ποτιδαίας, καὶ διαφόρων ἄλλων γειτονικῶν πόλεων, καὶ μετοίκισεν εἰς τὴν ἴδιαν ὅσους ἀπέμειναν ἀπὸ τὸν δυσυχῆ λαὸν τῆς Ολύνθου. Ο τόπος ὃποῦ ἐδόθη εἰς τὴν νεοσύζατον πόλιν, ἦτον εὐρύχωρος καὶ χαρπιρός. Εκείνη ἦκμασε, καὶ κατεγήθη ἡ δυνατωτέρα πόλις τῆς Μακεδονίας. Ο Κάσσανδρος ἀνοικοδόμητε προσέτι τὰς Θήρας, εἴκασι χρόνους ὕσερα ἀφοῦ ὁ Αλέξανδρος τὰς ἐχάλασε· καὶ πολλαὶ ἄλλαι Ελληνικαὶ Κυβερνήσεις, καὶ μάλιστα αἱ Αθῆναι, ἐσυμβοήθησαν εἰς αὐτὸν τὸ ἔργον.

Ο Αντίγονος, μανθάνωντας τὸν θάνατον τοῦ Αντιπάτρου, ἐπροσπάθησε νὰ κερδίσῃ τὸ μέρος του τὸν Εύμενη, καὶ τοῦ ἐπρόσφερεν ὡς ἀντιπληρωμὴν τῆς βοηθείας του, τὸν καὶ τοῦ

δῶκῃ ἀπίστω τὴν Σατραπείαν του, καὶ ἀκόμη μεγαλητέρας τιμᾶς ἀφόστας ἔχαίρετο πρωτήτερα. Ενῷ ή διαπραγμάτευσις αὐτὴ ἦτον ἀκόμη ἀτελείωτη, ὁ Εύμενῆς ἐψυγεν ἀπὸ τὴν Νόραν, καὶ ἐνδυνάμωθη πάλιν εἰς τὴν Καππαδοκίαν. Καὶ δτε ὁ Πολυσπέρχων διεκηρύχθη προσάτης, καὶ ὁ Αντίγονος φανερὰ ἀπέρριψε τὴν Βασιλικὴν ἀξίαν, ὁ Εύμενῆς, διακηρυγθεὶς βοηθὸς τοῦ Βασιλέως Αρρεδαίου, καὶ τοῦ Πολυσπέρχοντος, δποῦ τύτε ἐκυβερνοῦσε ἐξ ὄνόματός του, ἐδίορισθη Λρυτράτηγος τῶν Βασιλικῶν δυνάμεων, καὶ παρευθὺς σύρειη πάλιν ἀργηγὸς δυνατοῦ στρατεύματος. Η θέσις του δικαὶος ἦτον ἀκόμη πολὺ δύσκολη καὶ κινδυνεύουσα. Αὐτὸς ἦτον Έλλην τῆς Θράκης, ἀπὸ τὴν εἰς τὴν Χερσόνησον Κάρδιαν, καὶ ἡ ὑπερηφάνεια τῶν Μακεδόνων ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν δὲν ὑπέφερε νὰ ἔξουσιάζωνται αὐτοὶ ἀπὸ ἕνα ξένον· οὔτε ἦτον πιθανὸν νὰ ἀλησμονηθῇ εἰς κάθε κατρὸν συγχύτεως, ὅτι αὐτὸς κατεδικάσθη μιὰν φορὰν εἰς θάγατον ἀπὸ ἕνα στρατιωτικὸν ψήφισμα. Τὰ μέσα όποια μετεχειρίσθη διὰ νὰ καταπράσῃ τὸν κατ' αὐτοῦ φθόνον, εἶναι περιεργίας ἀξια, ἐπειδὴ σαφηνίζουν τὸν γαρακτῆρα τοῦ κατροῦτου, καὶ τοῦ λαοῦ. Αὐτὸς δὲν ἦθελησε νὰ δεχθῇ ἕνα δῶρον πεντακοσίων ταλάντων, ὃποιοῦ ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἐπρόσφερε, λέγωντας, ὅτι δὲν τὸ ἔχρείαζετο, ὡσὰν ὃποῦ δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ ἔχῃ ἀξιωματικὸν ὑψηλὸν, ἢ λαμπρὸν, ἀλλ' ὅτι ἐδέχθη, χωρὶς νὰ θέλῃ, τὴν παροῦσάν του ἀρχηγίαν μόνον διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν βασιλικὴν ἔξουσίαν, τὴν ὃποίαν ἐνόμιζεν χρέος του νὰ ὑπακούῃ. Εδιηγήθη ἐπειτα ἕνα ἀξιοσημείωτον ὅνειρον. Τοῦ ἐφάνη, ἐλεγεν, ὅτι εἶδε τὸν Βασιλέα Αλεξανδρὸν καθήμενον εἰς τὸν θρόνον, καὶ δίδοντα ἐπιταγὰς εἰς τοὺς στρατηγούς του· ἀπ' αὐτὰς τὰς ἐπιταγὰς ἐπρόβαλεν ὡς θελησιν τοῦ Αλεξανδρου, ὅτι ἐπρεπε νὰ ἀνυψωθῇ ἕνας χρυσοῦς θρόνος μὲ τὸ διάδημα. τὸ σκῆπτρον, καὶ τὰ ἀλλα παράσημα τῆς Βασιλικῆς Μεγαλεύστησα

ὅτι θυσία ἔπρεπε νὰ προσφέρεται εἰς τὸν Αλέξανδρον, ωσάν νὰ ἥτον ἔχει πραγματικῶς παραῦσα ἡ ἀποθεωθεῖσα ψυχὴ τοῦ ἀποθανόντος Ηρω=· ὅτι ὅλα τὰ συμβούλια τοῦ πολέμου ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἐμπροτθεν τοῦ ἄνωθεν θρόνου, καὶ ὅλαι αἱ προσαγαὶ νὰ ἐκδίδωνται ἐξ ὄνοματος τοῦ Αλεξανδρού, ωσάν νὰ ἥτον ζωγτανός. Η πρότασις αὗτη ἐπεκυρώθη. Τὸ βάρος τοῦ φθόνου ὃποῦ ἐπεφτεν ἐπάνω εἰς τὸν Εὔμενῆ, πολὺ ἐλαφρώθη, ἐπειδὴ αἱ προσαγαὶ δὲν ἔξεδίδοντο εἰς τὸ ὄνομά του, ἀλλ' εἰς ὄνομα τοῦ Αλεξανδρού. Τῶν Μακεδόνων οἱ πόθιες εὐχαριστήσαν· καὶ αἱ δχισιδαίμονές των ἐλπίδες ἀναπτυνται ἀπὸ τὴν φαντασίαν, ὅτι αὐτοὶ ἐπολέμουν ὑπὸ τὴν προσασίαν καὶ ὁδηγίαν τοῦ ἀποθανόντος ἀνικήτου Βασιλέως των· καὶ τὸ ὄφελος ὃποῦ ὁ Εὔμενῆς ἐλαβεν ἀπὸ τὴν ἐπιδέξιον μεταχείρισιν τῆς δεισιδαιμονίας τῶν σρατιωτῶν του, τόσον ηὔξηθη ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπόν του εύπροσηγορίαν καὶ ἐλευθεριότητα, καὶ πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ πρὸς τοὺς σρατιώτας, ωςε ὃποῦ αὐτὸς κατέφερε παρευθὺς τὸ σράτευμα νὰ τὸν ὑπακούη μὲ προθυμίαν, καὶ νὰ τὸν δουλεύῃ μὲ ζῆλον, καὶ τὸ ἐβασᾶεν οὕτω διὰ πολὺν καιρὸν, μόλον ὅτι καὶ ὁ Πτολεμαῖος καὶ ὁ Αντίγονος ἐπροσπάθησαν πολλαῖς φοραῖς νὰ τὸ κινήσουν εἰς σασιασμόν. Ο πόλεμος ἔξηκολούθησεν εἰς διαφόρους ἐκσρατείας, μὲ πολλὰς ἐπιτυχίας, καὶ μὲ λαμπρὰς ἀποδείξεις τῆς ἀξιότητος τῶν ἀντιπολεμούν των Λρχηγῶν. Ο Εὔμενῆς ὄρως ἥτον περικυκλωμένος ἀπὸ ἀξιωματικοὺς, ὃποῦ εἶχαν πάντα διάθεσιν νὰ τοῦ ἀντισέκωνται, καὶ τῶν ὃποίων ἡ ὑπόληψις κοντὰ εἰς τὸ σράτευμα ἥτον μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν ἐδικήν του, καὶ τοὺς ὃποίους ὅλη του ἡ ἐμπειρία δὲν ἤμπόρεσε νὰ μετατρέψῃ, ἀπὸ φθονεροὺς ἀντιζῆλους εἰς ὀπαδοὺς εύπειθεῖς. Διὰ τὴν λειποτάξιαν ἐνὸς τῶν πρωτίσων του ἀξιωματικῶν, ἔχασε μίαν μάχην, ἐνῷ ἐφαίνετο ὅτι εἶχε τὴν νίκην εἰς τὸ χέρι· καὶ τὴν Κάκο-

χουθον γύκτα, ἐνῶ αὐτὸς ἡνάγκαζε τὸ μέρος τῶν σρατευμάτων του, ὅπου εἶχαν τὴν νίκην, νὰ δοξιμάσουν τὴν τύχην καὶ δευτέρας μάχης, αὐτὸς κρυφίως συνηκούσθηται μὲ τὸν Αντίγονον, καὶ ἔκαμαν εἰρήνην, προδίδονται τὸν Αρχηγόν των. Τὸν παρέδοσαν λοιπὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Αντιγόνου, ὁ ὅποιος εὐθὺς ἔπειτα τὸν ἐσκότωσε. Τοῦτο ἐσυνέβη τὸν ἴδιον χρόνῳ, μὲ τὸν θάνατον τῆς Ολυμπιάδος.

Η ἀρπακτικότητα τῶρα τοῦ Αντιγόνου δὲν ἐγγώριζε πλέον ὅρια· καὶ διὰ νὰ τὴν εὐγαριστήσῃ ἐκεῖνος δὲν ἀφηκεν ἀπράκτονον οὔτε προδοσίαν, οὔτε αίματοχυσίαν. Ο Πίθων, Σατράπης τῆς Μηδίας, γελασμένος ἀπὸ τὴν ὑποίαν τοῦ ἐδειχνε φιλίαν, ἔπεισε τὸ χέρι του, ἐκατηγορήθη, κατεδικάσθη, καὶ ἐθανατώθη. Ο Σέλευκος, Κυβερνήτης τῆς Βαβυλωνίας, τοῦ ἔκαμεν ἥδη μεγάλης ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν πόλεμον· τοῦτο δύμως δὲν ἐμπόδισε τὸν Αντίγονον ἀπὸ τοῦ γὰρ ζητήση νὰ τὸν γυμνώσῃ. Αὐτὸς ἔζειλε τὸ σράτευμά του εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὅπου τὸ ὑπεδέχθησαν φιλικώτατα. Οταν ὁ ἴδιος ἐφθασεν ἐκεῖ, ἐζήτησε λογαριασμὸν τῶν εἰσοδημάτων, ὃποῦ ἐσυγάζοντο ἀπὸ τὴν Επαρχίαν. Ο Σέλευκος ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἦτον ὑπόχρεος νὰ τοῦ δώκῃ κανένα λογαριασμὸν διὰ τὴν Κυβέρνησιν, ὃποῦ ἐλεύθερα τοῦ ἐχαρίσθη ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν δουλεύσεών του εἰς τοὺς πολέμους τοῦ Αλεξάνδρου. Αρχισσ λοιπὸν λογομαχία, καὶ ὁ Σέλευκος, διδαγμένος ἀπὸ τὴν δυσυχίαν τοῦ Πίθωνος, ἐφυγε διὰ νὰ γλυτώσῃ. Οθεν ἐπῆγεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πτολεμαίου, ὁ ὅποιος τὸν ἐδέχθη μὲ κάτιε φιλοφροσύνην, καὶ ἀμέσως ἐσυμφωνήθη συμμαχία μεταξὺ Πτολεμαίου, Λυσιμάχου, Κασσάνδρου, καὶ Σελεύκου, διὰ νὰ χαλινωθῇ ἡ ἐπικίνδυνος φιλοδοξία τοῦ Αντιγόνου.

Εἶναι περιττὸν γὰρ ἐκτανθῶμεν εἰς τὴν διήγησιν πολέμων, οἱ ὅποιοι δὲν ἐγίνοντο διὰ νὰ ἀποφασίσουν ἀρχὴν τινὰ πολιτικὴν, οὔτε σκοπὸν τινὰ ἐθνικῆς φιλοδοξίας· καὶ εἰς

τοὺς ὄποίους τὰ προσωπικὰ συμφέροντα, καὶ η̄ φιλαργία τῶν Αρχηγῶν δὲν κατεδέχετο οὔτε νὰ σκεπάσῃ τὴν μεγάλην παρανομίαν τοῦ πολέμου μὲ τὸ ποταπὸν κάλυμμα ἴδιαιτέρου καὶ περιωρισμένου πατριωτισμοῦ· ἀλλὰ μιλλιούνια ὑπήκοοι ἔθεωροῦντο μόνον ὡς τόσα σημάδια διὰ μέτρημα εἰς τὸ παιγνίδι τῆς χατακτήσεως, καὶ ἐπαρχίαι ὀλόκληραι μὲ τοὺς χατοίκους των ἐγχώνοντο καὶ ἐκερδίζοντο, ωσὰν νὰ ἥτον ὑποστατικά, ποιβλεμένα μὲ τὰ χρειαζόμενα ζῶα διὰ τὴν αὐτῶν καλλιέργειαν. Μολονίτι τῆς Ελλάδος τὰ κατασήματα ἐβαλθησκν εἰς μεγάλην ἀταξίαν, ἐπειδὴ οἱ βασιλεῖς καὶ στρατηγοὶ τῆς Μακεδονίας ἀνεκατώνοντο πάντα εἰς τὰς πολιτικάς της ἀναφορὰς, μολοντοῦτο ἔκει ἥταν πάντοτε ἀλιγκαῖον νὰ φαίνωνται, ὅτι ἐνεργοῦν διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Καθεὶς λοιπὸν τῶν ἀντιμαχομένων Ηγεμόνων, μεγαλόφωνα ἐκήρυξτεν εἰς τοὺς Ελληνας, ὅτι ἐπολεμοῦτε διὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώση ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ ἔχθροῦ του. Ο καθεὶς εὔρισκε φατρίαν ἐδικήντου εἰς κάθε πόλιν· ἐπειδὴ κάθε Κράτος εύρισκετο εἰς πόλεμον μὲ τοὺς ἔξω, καὶ εἰς σασιασμὸν μὲ τοὺς μέσα, καὶ ἥτον θέβαιον, ὅτι, εἴτε οἱ φίλοι τυῦ Κασσάνδρου, ἢ οἱ φίλοι τοῦ Αντιγόνου ἐνικοῦσαν, αὐτὸ θὰ ἔψυνεσκεν ἐπίσης εἰς τὴν ἀπεριόριζον ὑποταγὴν τοῦ δυνατέρου του συμμάχου.

Ο πόλεμος ἐξακολουθοῦσε μὲ δρασηριότητα διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, καὶ εἰς τὴν Εύρωπην καὶ εἰς τὴν Ασίαν, καὶ πολλαὶ μάχαι ἔγιναν μὲ διαφόρους ἐκβάσεις. Η φατρία τοῦ Αντιγόνου αὐξῆτεν εἰς τὴν Ελλάδα, καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον μάλιστα, καθὼς εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ Λοκρίδα, ἔγινεν ἐξαποφάσεως μεγάλη. Ως τόσον, ἐπειδὴ ὁ Αντίγονος ἐξακολουθοῦσεν ὅλοὲν τὸν πόλεμον εἰς τὴν Ελλάδα καὶ τὴν μικρὰν Ασίαν, τὴν διαφέντευσιν τῆς Συρίας τὴν ἐμπιεσύην εἰς τὸν υἱόν του Δημήτριον, νέον πολλὰ ἔξυπνον καὶ ἀξιον. Τὸν τρίτον χρόνον τοῦ πολέμου (312 Π. Χ.), ὁ Δημή-

τριώς ἐγχλάσηη κακοχρήτος εἰς τὴν Γάζαν ἀπὸ τὰ σρατεύματα τοῦ Πτολεμαίου καὶ Σελεύκου. Η εὐκαιρία ἐπροσκαλοῦσε τὸν Σέλευκον, νὰ ἐπιγειρισθῇ τὴν ἔναπόκτησιν τῆς Σατραπείας του. Αὐτὸς, παρόμοια μὲ τὸν Πτολεμαῖον, ἦτορ, ἐπίσημος μεταξὺ τῶν σρατηγῶν τοῦ καιροῦ του διὰ τὴν προάτητα τοῦ χρονικτήρος του, καὶ διὰ τὴν προσογὴν ὃποῦ ἔδιδε εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν ὑπηκόων του· καὶ εἶγε τόσην πεποίθησεν εἰς τὴν ὑπόληψιν ὃποῦ ἔχαιρετο κοντὰ εἰς τοὺς Βαβυλωνίους, ὅτε, ἐὰν ὁ Πτολεμαῖος δὲν τοῦ ἔδιδε καὶ σρατεύματα διὰ τὴν ἐπιγείρησίν του, α τὰς θὰ ἐπηγχίνειε εἰς αὐτοὺς συντριφευμένος μόνον ἀπὸ τοὺς υἱούς του καὶ τοὺς προσωπικοὺς φίλους του. Άλλ' ὅπως κι ἀν γέτον, ἔλαβε μαζῆ του ὀκτακοσίους μόνον πεζοὺς, καὶ διακοσίους ἵππεῖς. Ο λαὸς δῆμως ἔτρεχαν κοπάδια ἀπ' ὅλα τὰ μέρη ὑποκάτω τῆς σημαίας του· θίεν αὐτὸς ἐκφίεσεν ἀμέσως τὴν ἐπαργίαν, σχεδὸν χωρὶς ἀνθίσασιν, καὶ ἀκολούθως ἔξεράτευσε νὰ ὑποτάξῃ τὰς γειτονικὰς Σατραπείας τῆς Σουσιανῆς καὶ τῆς Μηδίας. Τόσον ὄγλιγωρα καὶ εὔχολα μετεβλήθη ἀπὸ ταξειδιώτην ἀσήμαντον εἰς ἡγεμόνα δυνατὸν, καὶ ἀπὸ ἀπλοῦν ὑπήκοον τοῦ Πτολεμαίου εἰς ἀξιότιμον σύμμαχον.

Οπόταν οἱ Αθηναῖοι ἐσυμφώνησαν νὰ λάβουν ὡς Κυβερνήτην τοὺς ἕνα ἀπὸ τοὺς ἴδιους των συμπολίτας ὄνοματίσμένον ἀπὸ τὸν Κάπσανδρον, ὁ Δημήτριος ἀπὸ τὸν Φαληρέα, ἕνα τῶν μικροτέρων λιμένων τῶν Αθηνῶν, ἐκλέχθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦτο, τὸ ὅποῖον τὸ μετεχειρίσθη μὲ μεγάλην μετριοφροσύνην καὶ καλοκάγαθίαν. Η Κυβέρνησις ἔξακολουθοῦσεν εἰς τὴν ἕδιαν μορφὴν καθὼς ἐσυγήθη, ἔως τοὺς Ζογ πρὸ Χοιτοῦ, ὅπότε ὁ Δημήτριος, υἱὸς τοῦ Αντιγόνου, φθάσας εἰς τὴν Ελλάδα μὲ σόλον καὶ σράτευμα δυνατὸν, καὶ μὲ προσαγὴν νὰ ἐλευθερώσῃ ὅλας τὰς πόλεις, καὶ μάλιστα τὰς Αθήνας, ἀρχισε τὸ ἔργον του κυριεύωντας τὸν

Πειραιᾶ. Ο περισσότερος λαὸς τῶν Αθηνῶν σύγχροῦσεν ἦδη τὸν Αντίγονον, ἀπὸ τὸν ὄποῖον ἥλπιζε τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς δημοκρατίας. Ήτον ἀνωφελὲς τὸ ν' ἀντιστήσευ· ὅθεν ὁ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἔζερξε νὰ ὑπάγῃ πρόεδρος μιᾶς πρεσβείας πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Αντιγόνου. Αὐτὸς διεπραγμάτευσε, κατὰ τὰς καθαδηγήσεις ὃπου εἶχε, τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς δημοκρατίας, καὶ τὴν πρωσωπικὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἑαυτοῦ του· καὶ ἐπειδὴ ἀπῆλαυσε καὶ τὰ δύω του ζητήματα, ἀπετραβίζητο μὲ ἀσφάλειαν εἰς τὰς Θῆρας, καὶ ἐπειτα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ητολεμαίου, ὃπου ἐνησχολήθη εἰς τὴν σπουδὴν καθόλον τὸ ἐπιλοιπον μέρος τῆς ζωῆς του.

Ο Δημήτριος, υἱὸς τοῦ Αντιγόνου, ἀφοῦ ἐμβάσθη εἰς τὰς Αθήνας, ἐπεικύκλωσε τὴν Μουνυχίαν, τὴν ὄποιαν ἔβασοῦσαν ἀκόμη οἱ σρατιῶται τοῦ Κασσάνδρου. Αὐτὸς, στολισμένος μὲ ὅλα τὰ προτερήματα τοῦ καλοῦ ἀρχηγοῦ, ἐθαυμάζετο περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον διὰ τὸ ἐφευρετικόν του πνεῦμα εἰς τὰ μηχανικὰ, καὶ διὰ τὴν ἐμπειρίαν του εἰς τῶν πολιορκιῶν τὴν διεύθυνσιν, εἰς τρόπον ὡςε, ἀπ' ὅλους ὀνομάζετο, ὁ πολιορκητής. Η Μουνυχία, θέσις πολλὰ δυνατὴ καὶ διαφενδευμένη, ἔκυριεύθη ἀμέσως ἀπ' αὐτὸν, ὁ ὄποιος ἐτελείωσε τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς Αθήνας, κρημνίζωντας τὸ φρούριον, ὃποῦ τὰς ἐκρατοῦσεν εἰς ὑποταγήν. Η δημοκρατία λοιπὸν ξανεσυστήνη τὸν δέκατον πέμπτον χρόνον, ἀφότου τὴν κατέλυσεν ὁ Αυτίπατρος, καὶ ὁ λαὸς ἔξακολουθοῦσε νὰ ἀποδεικνύῃ τὴν διὰ τοῦτο εὐγνωμοσύνην του μὲ τὰς μεγάλας τιμὰς, ὃποῦ ἐπρόσφερνε πρὸς τὸν Δημήτριον, καὶ τὸν πατέρα τοῦ. Χρυσοῖ ἀνδριάντες εἰς τιμὴν καὶ τῶν δύω ἐπήθησαν ἐπάνω εἰς ἀρματάξας, πλησίον ἔκεινων τοῦ Αρμοδίου καὶ τοῦ Λριτογείτονος. Στέφανοι ἀπὸ καθαρὸν καὶ ἀδολον γρυσάφι ἐψηφίσθησαν δι' αὐτοὺς, καὶ βωμοὶ ἀνηγέρθησαν, ὃ που ἐτιμῶντο ὡς Θεοὶ, καὶ ἐπωνομάζοντο Σωτῆρες· καὶ ἐπειδὴ κάθις φυλὴ τῶν Αθηναίων εἶχεν ἐνα Νορα προσάτην της, μὲ

τοῦ ὄποιου τὸ ὄνομα ἔζεγωρίζετο, καὶ πρὸς τὸν ὄποιον τὰ μέχη τῆς ἐπρόσφερναν ζεγωρικὴν λατρείαν, δύῳ νέᾳ φυλαιὶ ἐπροστέθησαν εἰς τὰς δέκα ὅποις ἡδη ὑπῆρχαν, καὶ ωνομάσθησαν ἡ μία ἀπὸ τῶν Αντίγονον, καὶ ἡ ἄλλη ἀπὸ τῶν Δημήτριον.

Ο Δημήτριος λοιπὸν, κατὰ τὰς καθοδηγήσεις, ὃποις ἔλαβεν ἀπὸ τὸν πατέρα του, συνεκάλεσε συνέλευσιν Απεισαλμένων ἀπὸ τὰς Συμμαχικὰς πόλεις, διὰ νὰ συμβουλευθοῦν περὶ τῶν συμφερόντων τῆς Ελλάδος, καὶ αὐτὸς ἔκινησε διὰ τὴν Κύπρον, νὰ διώξῃ ἐκεῖθεν τὰ σράτευματα τοῦ Πτολεμαίου. Εκεῖ αὐτὸς ἔγαλασε τὸ ἔχθρικὸν σράτευμα, καὶ τὸ ἔκλεισε μέσοις τὰς τὴν πόλιν Σαλαμῖνα, ὃπότε ὁ ἴδιος Πτολεμαῖος ἐφθασε μεδινατὸν σόλον εἰς βογύθειαν τῶν ἀξιωματικῶν του. Κύινε λοιπὸν μεγάλη καὶ κρατερὴ ναυμαχία, εἰς τὴν ὄποιαν ὁ Πτολεμαῖος ἔγαλάσθη, ἀπετραβίχθη εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ παρέδοσε τὴν Κύπρον. Λαριβάνοντες τὴν εἶδησιν τοῦ μεγάλου τούτου κατορθώματος, ὁ Αντίγονος καὶ ὁ υἱός του ἐφόρεσαν τὸ Βασιλικὸν διάδημα καὶ τὸ παράδειγμα ἐκείνων, τὸ ἐμιμήθησαν ὁ Πτολεμαῖος, ὁ Λυσίμαχος, καὶ ὁ Σέλευχος (Π. Χ. 3ο6). Τὸν ἀκόλουθον χρόνον, ὁ Αντίγονος ἐπροσπάθησε νὰ τελειώσῃ τὸν πόλεμον καταπλάκωνωντας τὴν Αἴγυπτον. Τὰ παραθαλάσσια ὅμως αὐτῆς, ἡ ξέραις καὶ τὸ σόμιον τοῦ Νεῖλου εἶχαν τόσον δυνατὰς φρουρὰς, καὶ ἐδιαφενδεύθησαν με τόπην δραστηριότητα, ὥσε, ἐπειδὴ οὔτε ὁ σόλος αὐτοῦ ἡμιποροῦσε νὰ κάμη εύκολην ἀπόβασιν, οὔτε τὸ σράτευμάτου νὰ ἀπεράσῃ τὸν ποταμὸν, ὑπεγρεώθη νὰ ἀποτραβιχθῇ με ζημίαν του.

Η Νῆσος τῆς Ρόδου ἐδιαίρετο ἔκπαλαι εἰς τρεῖς πόλεις, Λίνδον, Ιαλυσὸν, καὶ Κάμειρον. Περὶ τὰ τέλη ὅμως τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, οἱ ἐγκάτοικοι ἐνώθησαν ὅλοι εἰς μίαν πόλιν, καὶ τὴν ωγύλασαν μὲ τὸ ὄνομα τῆς Νήσου. Αὗτοὶ ἐκυβερνῶντα μὲν ὄλιγαρχικῶς, ὅταν ὑπέκειντο εἰς τοὺς Ακκεδαιμονίους, καὶ δημοκρατικῶς, ὅταν ὑπέκειντο εἰς τοὺς

Αθηναίους, ὁ τόπος ὅμως εὐτυχοῦσεν ὑποκάτιο καὶ εἰς τὰ δύο εἶδη τῶν Κυβερνήσεων. Οπότε ἡ Ρόδος ἐνώθη μὲ τὴν Χίον καὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐπανεῖστησε κατὰ τῶν Αθηναίων, φαίνεται, ὅτι ἡ δημοκρατία ἔκει ἐσώζετο ἀκόμη ἀφοῦ ὅμως ἐτελείωσεν ὁ πόλεμος, καποιοι ὄλιγοι πλούσιοι μὲ τοὺς ὀπαδούς των βοηθούμενοι ἀπὸ τὸν Μαύσωλον, βασιλέα τῆς Καρίας, ἐπαναστησαν, καὶ τὴν κατέλυσαν. Η Ρόδος, ὑποκάτω τῆς νέας της Κυβερνήσεως, ἐξακολουθοῦσε νὰ εὐτυχῇ καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ τὸ ναυτικὸν, καὶ ἐκ τούτου ἡμιπορεῖταις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔμενεν ἀπρόσεκτη οὔτε εἰς τὰς ἐπιθυμίας, οὔτε εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἐπειδὴ ἡ ναυτικὴ δύναμις ἐδυγάμωνεν πάντοτε τὴν φατρίαν τὴν δημοκρατικὴν, καὶ μιὰ ζηλότυπος καὶ δεσποτικὴ ὀλιγαρχία θὰ ἐμπόδιζε μᾶλλον, παρὰ θὰ ἐβοήθει τὴν αὔξησιν τοῦ ναυτικοῦ. Τῷοντι, εἰς ἓνα τεμάχιον τοῦ συγχρόνου ἰδορικοῦ Θεοπόμπου, τὸν ὄποιον προβάλλει εἰς μαρτυρίαν ὁ Αθήναιος, ἀναφέρεται, ὅτι ἔκει ἐξάθη καιρὸς, ὅτε ὅλη ἡ ἔξουσία είρισκετο εἰς τὰς χεῖρας μιᾶς φουκτιᾶς ἀνθρώπων ἀσώτων, οἱ ὄποιοι ἐβοηθοῦσαν ἔνας τὸν ἄλλον εἰς κάθε ἀταξίαν, ὅπου τὰ ἄγριά των πάθη, ἡ αἱ θηριώδεις ὀρέξεις των ἡμιποροῦσαν νὰ τοὺς σπρώξουν. Λέγουν, ὅτι αὐτοὶ ἐπαιζαν καθαυτὸ σοὺς κύβους, τὴν τιμὴν τῶν κορασίων καὶ τῶν εὐϋπολήπτων γυναικῶν, καὶ ὅτι ἡ συμφωνία, ὃποῦ ἐστιχιματίζαν σὸ παιγνίδι τους ἥτον, τὸ νὰ βοηθοῦν ὅλοι τὸν νικητὴν νὰ εὐχαριστῇ τὴν παρκικήν του ἐπιθυμίαν ἢ μὲ τὴν δίαν. Οποιαδήποτε ὅμως κι' ἀν ἥτον τὰ περιστατικὰ, ὃποῦ ἐδίδαν τὴν δύναμιν εἰς μίαν μικρὴν φατρίαν, ὡς ε νὰ μεταχειρισθῇ δι' ὄλιγον καιρὸν τόσον μισητὴν τυραννίαν, αὐτὴ ἐπρεπεν ὄγλιγωρα νὰ κρημνισθῇ, καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιτρεψῃ εἰς τὸ μέγα σῶμα τῶν Πολιτῶν, ὃποῦ εἶχε κάποια προτερήματα γεννήσεως καὶ ἴδιοκτησίας. Η Αριστοκρατία τῶν Ροδίων ἐπειθῇ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, με μετριοφροσύνην καὶ τιμὴν, καθὼς

μᾶς λέγουν οἱ παλαιοὶ Συγγραφεῖς, καὶ ἡ μαρτυρία τῶν βεβαιόνεται ἀπὸ τὴν εὐτυχῆ κατάσασιν τῆς πολιτείας τῶν Ροδίων, καὶ ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπόν της πρόοδον εἰς τὰ ἐμπορικὰ πλούτη καὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν. Οπόταν ὅλη ἡ Ελληνικὴ θάλασσα ἦτον γεμάτη ἀπὸ πειράτας, μόνοι οἱ Ρόδιοι, διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον, ἔτεχειρισθησαν, καὶ τοὺς κατηράνισαν. Αὐτοὶ ἔχαΐροντο μεγάλου σέβας ἀπὸ τὸν Αλεξανδρον, μολονότι ἔκεινος ἔβαζοντεν εἰς τὴν πόλιν τους φρουρὰν, τὴν ὄποιαν, εὐθὺς ὅποι αὐτοὶ ἔμαθαν τὸν θάνατόν του, ἀμέσως τὴν ἐδίωξαν. Επειδὴ φαίνεται, ὅτι ὅπου ἐπεκρατοῦσαν οἱ Μαχεδόνες, καὶ ἔκει γενικῶς ὠφελεῖτο καὶ ἡ ὀλιγαρχικὴ φατρία· καὶ μὲν τὴν προσασίαν ὄποι ὁ Αλέξανδρος, εἰς τὴν ἀργὴν τοῦ σαδίου του, ἐξοχάζετο ὠφελιμον νὰ δίδῃ εἰς τὰ συμφέροντα τῶν Δημοκρατιῶν τῆς μικρῆς Ασίας, εἶναι μολοντοῦτο πιθανὸν, ὅτι ἡ εἰργμένη μεταβολὴ ἐξ αἰτίας τοῦ θανάτου του ἐπηύξησε κατά τινα τρόπον τὴν δύναμιν τοῦ λαοῦ. Οἱ Ράδιοι ἀπεμακρύνθησαν πάντοτε ἀπὸ τὰς διγονοίας τῶν σρατηγῶν, ὄποι ἐμοίρασαν τὸ Βασίλειον τοῦ Αλεξανδροῦ, καὶ ἔβαζαν φιλίαν μὲν ὅλους αὐτοὺς, γαιρόμενοι οὕτως, εἰρήνην, ἐνῷ κάθε ἄλλη Κυβέρνησις εύρισκετο εἰς πόλεμον. Τοῦτο δὲν ἦμποροῦσε νὰ τρέχῃ πάντα τὸ ἴδιον. Τὰ ἥθη τους καὶ μάλιστα τὰ συμφέροντά τους, τοὺς ἐτραβοῦσαν εἰς σφικτὴν ἔνωσιν μὲ τὸν Πτολεμαῖον καὶ μὲ τὴν Αἴγυπτον· καὶ ἀγκαλὰ αὐτοὶ νὰ μὴν ἔδωκαν ποτὲ εἰς τὸν Αντίγονον εὐλογοφρανῆ αἰτίαν κακοφανισμοῦ, μολοντοῦτο τὸ δεσποτικὸν ἔκεινου πνεῦμα ἔζητούσεν ἀπ' αὐτοὺς ἀπόλυτον δούλευσιν, τὴν ὄποιαν, ἐπειδὴ τοῦ τὴν ἀρνήθησαν, ἐπεφόρτισεν ἔκεινος τοὺς ἀξιωματικούς του νὰ πιάσουν τοὺς Ροδίους πραγματευτὰς, ὃποι ἐπηγγαίναν εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εύρισκωντας ἀνθίζασιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσαγγῆς του, ἔτοιμοι ασεν ἀρμάδαν ἐναντίον τῆς Νήσου. Οἱ Ράδιοι ἐπροσπάθησαν νὰ τὸν ἡσυχάσουν μὲ φιλικὲ καὶ ταπεινὰ λόγια· εύρισκοντές τον δὲν σώπητον, ἢ τοις ρικούσαν κι' αὐτοὶ να διαφενδευθοῦν,

Τὸν ἀκόλουθον χρόνον μετὰ τὴν προσβολὴν τοῦ Αντιγόνου κατὰ τῆς Αἰγύπτου (Π. Χ. 304), ὁ Δημήτριος ἐπολιόρκησε τὴν Ρόδον. Οἱ Ρόδιοι ἐξάλθησαν νὰ ζητήσουν τὴν βοήθειαν τοῦ Πτολεμαίου, τοῦ Λυσιμάχου, καὶ τοῦ Κασσάνδρου, καὶ ἐπῆραν μέτρα νὰ αὐξήσουν ὅσον δυνατὸν τὴν ερχιωτικὴν τους ὀδύναμιν, νὰ καταπούσουν τὰς διχονοίας, καὶ νὰ ἀνάψουν τὸν ζῆλον, ὃσων εύρισκοντο μέσα εἰς τὴν πόλιν. Επροσκάλεσαν τοὺς παρευρεθέντας ἔκεῖ ξένους καὶ τοὺς παροίκους νὰ ἐνωθοῦν μαζὶ εἰς τὴν διαφένδευσιν, καὶ εὔγαλαν ἀπὸ τὴν πόλιν ὅλους τοὺς ἀνωφελεῖς. Ήγιε ψήφισμα, δυνάμει τοῦ ὄποιου, ὃσοι σκλάβοι ἐπολέμησαν μὲ ἀνδρίαν καὶ πίσιν, νὰ εξαγορασθοῦν, νὰ ἐλευθερωθοῦν, καὶ νὰ γίνουν πολῖται· ὃποιος πολίτης φονευθῇ εἰς τὸν πόλεμον, νὰ ἐνταφιάζεται μὲ τὰ ἔξοδα τοῦ Κοινοῦ· οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, νὰ πρόβλεπωνται μὲ τὰ ἀναγκαῖα, καὶ τὰ παιδιά του να ἀναθρέφωνται ἀπὸ τὸ Κοινόν· αἱ θυγατέρες αὐτοῦ νὰ προικίζωνται, καὶ δημοσίως νὰ χαρίζεται, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Βάκχου, πρὸς τὸν κάθε οἰόν τὸν φθάνωντας εἰς ἥλικιαν, μία ὄλόκληρος ἀρματωσιά. Οἱ πλούσιοι ἔδιδαν ἐλευθερίας τὰ ἀσπρα τους, οἱ πτωχοὶ τὸν κόπον τους, οἱ τεγνῖται τὴν τέχνην τους, καὶ ὅλοι ἐπάσχειν νὰ ζεπεράσουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον κατὰ τὸν ζῆλον καὶ τὰς προπαθήσεις. Τὸ πολιορκοῦν στράτευμα ἦτον πολυάριθμον καὶ γυμνασμένον, καλὰ προμηθευμένον, καὶ κάλλισα ὀδηγημένον, καὶ προβλεμένον ἀπὸ ὅσας πολεμικὰς μηγανὰς ἢ ἐπιστήμη τοῦ αἰῶνος, καὶ τὸ μηγανικὸν πνεῦμα τοῦ Αρχηγοῦ, ἡμ. πορεῦσαν νὰ δώκουν. Διάφοραι ἐφορμήσεις ἔγιναν καὶ διὰ ζηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης μὲ διαφόρους ἐκβάσεις, δὲν ἡμπόρεσαν ὅμως νὰ κερδίσουν καμίαν σημαντικὴν νίκην ἐναντίον τῶν σαθερῶν καὶ δραστηρίων διαφενδευτῶν τῆς πόλεως, οἱ ὅποιοι ἐπροφύλαξαν ὅχι μόνον τὰ περιτειχίσματά τους, ἀλλὰ ἔκαμαν καὶ διαφόρους ἔξόδους μὲ ἀνδρίαν, καὶ ἔχαλασαν πολλὰ πλοῖα καὶ μηγανὰς τῶν πολιορκούντων. Ο Δημήτριος, τέλος πάν-

τῶν ἔχασε τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάτσης, καὶ ἔβαλεν δὲν του τὴν προσογὴν εἰς τὸ νὰ κτυπᾷ ἀπὸ τὴν ζηράν. Οἱ Ρόδιοι, ὥφελούμενοι ἀπὸ τὴν περίσσειν ταύτην, ἔγειλαν τὰ πλοῖά τους εἰς μακρονήσις πειρατείας, τὰ ὅποια ἐλαφυραγώγησαν πολλὰ πλοῖα τοῦ Αντιγόνου, καὶ ἔπιασαν καὶ πολλὰ συνωθευμένα, ὃποῦ ἐπήγαιναν εἰς τὸ σρατόπεδον τοῦ ἐγθροῦ. Η πολιορκία ὡς τόσον ἐξακολουθοῦσεν ἐπίμονα ἀπὸ τὴν ζηράν, καὶ τὰ πολλὰ μέρη τῶν περιτειγισμάτων ὅπου ἐκλογίζοντο, δλα οἱ Ρόδιοι τὰ ἐδιόρθωναν μὲ νέα ὄγυρωματα, ὃποῦ ἔκτιζαν μέσαθεν· καὶ ὅτε ἀργιζοῦνται χάνουν ψυχὴν διὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ἐγθροῦ των, τὸ θάρρος των ἀνανεώθη ἀπὸ τὸ ἔκεῖ φθάσιμην Αἴγυπτιακοῦ σόλου μὲ πλουσιοπαρόχους προμηθείας.

Η πολιορκία ἐβάσαξεν δλόκληρον χρόνον. Δεύτερος σόλος ἐτάλη ἀπὸ τὸν Πτολεμαῖον, μὲ μεγάλα ἐφόδια, καὶ ἀρκετὴν δύναμιν σρατευμάτων. Πρέσβεις ἦλθαν ἀπὸ τὰς Αθήνας, καὶ ἀπὸ πολλὰ ἄλλα Κράτη τῆς Ελλάδος, νὰ παρακαλέσουν τὸν Δημήτριον νὰ συνδιαλλαγῇ μὲ τοὺς Ροδίους. Αὐτὸς κατεπίσθη νὰ χαρίσῃ ἀνακωγὴν, καὶ ν' ἀργίσῃ διαπραγματεύσεις. Επειδὴ ὅμως εἰς τὰ ἀρθρα δὲν ἤμπόρεσαν νὰ συμφωνήσουν, ὁ πόλεμος ἐξανάρχισεν. Οθεν αὐτὸς ἐπροσπάθησε νὰ τοὺς πλακώσῃ ἔξαφγα διὰ γυκτός. Ενα διαλεκτὸν σῶμα σρατιωτῶν, κρυπτόμενον ἀπὸ τὸ σκοτάδι, ἐμβῆκεν εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ μίαν χαλάσραν, καὶ τὸ ἐπίλοιπον σράτευμα τὰ Ἑημερώματα ἐβοήθησε τοὺς ἐμβασμένους, κάμγωντας γενικὴν ἐφόρμησιν ἐναντίον τῶν περιτειγισμάτων. Οἱ Ρόδιοι ὅμως ἔμειναν αἰζάλιοι καὶ σαθεροί. Ολοι ὅσοι ἐδικφένδευαν τὰς ἐπάλξεις, ἐβάσαξαν τὰς θέσεις των ἐναντίον τοῦ ἐξωθεντικοῦ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι πολεῖται, ἐνωμένοι μὲ τοὺς ἐλθόντας βοηθοὺς ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἐπήγαν κατεπάνω ὅσων ἐμβῆκαν εἰς τὴν πόλιν. Εἰς τὴν πεισματώδη μάχην ὃποῦ ἤκολουθησεν, οἱ πολεῖται ἐθριάμβευσαν, καὶ ὅλεγοι ἀπὸ τῶν ἐφορμήσαντας ἐγλύτωσαν.

Εφθασαν κατ' έκεινας τὰς ἡμέρας ἐπιτολαὶ τοῦ Αντίγονου, διορίζουσαι τὸν υἱόν του νὰ κάμη εἰρήνην μὲ τοὺς Ροδίους, μὲ ὅ,τι συμφωνίας ἡμποροῦσεν· ὅθεν ὁ Δημήτριος ἐπεθύμησε νὰ συνδιαλλαχθῇ, μὲ ὅ,τι συμφωνίας τοῦ διαφυλάζουν τὴν ὑπόληψίν του. Δὲν ἐπεθύμουν ὀλιγώτερον τὴν εἰρήνην οὔτε οἱ Ρόδιοι, μᾶλιστα, ἀφοῦ ὁ Πτολεμαῖος τοὺς ἔγραψεν ὑποσχόμενος περαιτέρω βοῆθειαν εἰς καιρὸν ἀνάγκης; συμβούλευσαν τὰς τους ὅμως ἐν ταύτῳ νὰ τελειώσουν τὸν πόλεμον μὲ κάθε εὔλογον συνθήκην. Εκλείσθη λοιπὸν παρευθὺς ἡ εἰρήνη μὲ συμφωνίας, ὅτι οἱ Ρόδιοι νὰ μείνουν ἀνεξάρτητοι, καὶ νὰ εἶσουσιάζουν ὅλα τους τὰ εἰσαδήματα, νὰ είναι ὅμως ὑπόχρεοι νὰ βοηθοῦν τὸν Αντίγονον εἰς ὅλους τοὺς πολέμους (ἐξαιρουμένου τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Πτολεμαίου), καὶ νὰ τοῦ δίδουν ἐκκτὸν ἐνέχυρα εἰς ασφαλειαν τῆς πιεσῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑποσχέσεών τους. Οἱ Ρόδιοι, ἐλευθερωθέντες οὕτως ἀπὸ τὸν κίνδυνον, ἐξακολουθοῦσαν νὰ ἐκτελοῦν τὰς ὑποσχέσεις των, καὶ νὰ ἀνταμείβουν ὅσους πιεσά τοὺς ἐδουλευσαν. Ετίμησαν κατ' ἄξιαν ὅλους τοὺς ἀξιωτέρους πολεμισάς μεταξὺ τῶν ἐλευθέρων ἐγκατοίκων, καὶ ἀπελευθέρωσαν, καὶ ἐπολιτόγραψαν ὅσους σκλάβους ἐδείχθησαν ἄξιοι. Ανδριάντες ἀνυψώθησαν εἰς τιμὴν τοῦ Πτολεμαίου, τοῦ Λυσιμάχου, καὶ τοῦ Κασσάνδρου, ἐπειδὴ ὅλοι αὐτοὶ τοὺς ἐβοήθησαν πλουσιοπαρόχως μὲ ζωοτροφίας. Εἰς τὸν Πτολεμαῖον, ἐπειδὴ αἱ εὐεργεσίαι αὐτοῦ ἦτον μεγαλοπρεπέστεραι καὶ λαμπρότεροι, ἐπρόσφεραν τιμὰς ἀκόμη μεγαλητέρχες. Εσυμβούλευθησαν τὸ Μαντεῖον τοῦ Αμμωνος διὰ νὰ μάθουν, ἐὰν ἡμποροῦσε νὰ διεθῇ ἡ ἄδεια εἰς τοὺς Ροδίους νὰ τὸν λατρεύουν ως Θεὸν, καὶ ἐπειδὴ τοὺς ἐδόθη ἡ ἄδεια, αὐτοὶ ἔκτισαν καὶ Ναὸν εἰς τιμὴν του. Παραδείγματα τοιαῦτα ἡκολούθησαν καὶ προτήτερα εἰς τὴν περίστασιν τοῦ Αλεξάνδρου, καὶ εἰς ἔκείγην τοῦ Αντιγόνου καὶ Δημητρίου εἰς τὰς Αγῆνας.